

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק"ז מסכת סנהדרין
Some of the topics we will learn about include.

לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון
שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל
A person may not test himself whether he can resist an
עבירה, because even the great דוד המלך tested himself and
failed.

The ways in how דוד asked Hashem for forgiveness for
this transgression.

בשעה שבנה שלמה את בית המקדש
ביקש להכניס ארון לבית קדשי הקדשים
דבקו שערים זה בזה
After built the Bais Hamikdash and attempted to
bring the ארון into the קודש הקדשים, the gates refused to
open until דוד mentioned the good deeds of המלך שלמה.

A

לעולם אל יביא אדם עצמו
לידי נסיון

שהרי דוד מלך ישראל
הביא עצמו לידי נסיון
ונכשל

How דוד asked Hashem
for forgiveness
for this transgression

בשעה שבנה שלמה
את בית המקדש
ביקש להכניס ארון
לבית קדשי הקדשים
דבקו שערים זה בזה

B

The Gemara discusses גחזי the servant of אלישע הנביא one
of the

ארבעה הדיוטות
שאין להן חלק לעולם הבא
And what was his sin;
Some say

אבן שואבת תלה לחטאת ירבעם
והעמידה בין שמים לארץ
and attached a magnet to the golden calves of ירבעם, and
this caused them to stay in mid-air, causing other to
worship זרה עבודה.

While others say
שם חקק בפיה
והיתה מכרזת ואומרת אנכי ולא יהיה לך
engraved Hashem's name on the calf's mouth, which
made it announce the הדברות עשרת.

While others say
רבנן דחה מקמיה
prevented the students from coming to learn Torah
from אלישע.

לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת
A person should always reproach a sinner with the left
hand, while drawing him close with the right hand - in
other words, with moderation - because not with
complete rejection.

B

גחזי

אבן שואבת תלה לחטאת ירבעם
והעמידה בין שמים לארץ

שם חקק בפיה
והיתה מכרזת ואומרת
אנכי ולא יהיה לך

רבנן דחה מקמיה

לעולם תהא שמאל דוחה
וימין מקרבת

1 So, let's review ...

אמר רב יהודה אמר רב
לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון
שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל
A person may not test himself whether he can resist an
עבירה, because even the great המלך דוד tested himself and
failed.

As the Gemara explains, דוד asked Hashem
רבש"ע

מפני מה אומרים

אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
ואין אומרים אלהי דוד

Why is your name, Hashem, attributed only to the three
אבות in שמונה עשרה but not to me?

Hashem explained

אינהו מינסו לי ואת לא מינסית לי

Because they passed my tests, while you did not.

דוד then asked

רבש"ע בחנני ונסני

Put me to a test, and I too shall pass.

And Hashem said

מינסנא לך ועבידנא מילתא בהדך

דלדידהו לא הודעתניהו

ואילו אנא קא מודענא לך

דמנסנא לך בדבר ערוה

I will test you, and I will even inform you in advance that
you will be tested in a matter of עריות, while the אבות were
not informed in advance of their tests.

And the חטא of שבע ensued.

=====

1

אמר רב יפורק אמר רב

לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון
שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו
לידי נסיון ונכשל

A person may not test himself if he can resist an
עבירה, because even the great המלך דוד tested himself and failed.

317 asked Hashem

רבש"ע

מפני מה אומרים

אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
ואין אומרים אלהי דוד

Why is your name, Hashem, attributed only
to the three אבות in שמונה עשרה but not to me?

Hashem explained

אינהו מינסו לי ואת לא מינסית לי
Because they passed my tests, while you did not.

317 then asked

רבש"ע בחנני ונסני

Put me to a test, and I too shall pass.

And Hashem said

מינסנא לך ועבידנא מילתא בהדך
דלדידהו לא הודעתניהו
ואילו אנא קא מודענא לך
דמנסנא לך בדבר ערוה

I will test you, and I will even inform you in advance
that you will be tested in a matter of עריות,
while the אבות were not informed in advance
of their tests.

And the חטא of שבע ensued.

2 The Gemara proceeds with three statements of רבא of how דוד asked Hashem for forgiveness for this transgression.

1.
דרש רבא מאי דכתיב
למונצח לדוד בה' חסיתי
איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור

דוד said to Hashem
רבש"ע מחול לי על אותו עון
שלא יאמרו הר שבכם צפור נדדתי
Forgive me for this transgression so that people should
not say that a mere bird caused the greatest of the Yidden to
sin.

2.
דרש רבא מאי דכתיב
לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי
למען תצדק בדברך תזכה בשפטך

דוד said to Hashem
גליא וידיעא קמך
דאי בעיא למכפייה ליצרי הוה כייפינא
אלא אמינא דלא לימרו עבדא זכי למריה
You are aware that I could have resisted my temptations,
but I did not do so because I did not want people to say
that I, the servant, prevailed over Hashem, the master.

3.
דרש רבא מאי דכתיב
כי אני לצלע נכון
ומכאוובי נגדי תמיד

ראויה היתה בת שבע בת אליעם לדוד
מששת ימי בראשית
אלא שבאה אליו במכאווב

Or another version
אלא שאכלה פגה
דוד was destined to marry שבע בת from the time of
creation, but he took her too early before the appropriate
time and it caused him pain.
=====

2 רבא
asked Hashem for forgiveness
for this transgression

1

דרש רבא - מאי דכתיב

למונצח לדוד בה' חסיתי
איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור

דוד said to Hashem

רבש"ע מחול לי על אותו עון
שלא יאמרו הר שבכם צפור נדדתי

Forgive me for this transgression
so that people should not say that a mere bird
caused the greatest of the Yidden to sin.

2

דרש רבא - מאי דכתיב

לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי
למען תצדק בדברך תזכה בשפטך

דוד said to Hashem

גליא וידיעא קמך
דאי בעיא למכפייה ליצרי הוה כייפינא
אלא אמינא
דלא לימרו עבדא זכי למריה

You are aware that I could have resisted my temptations,
but I did not do so because I did not want people to say
that I, the servant, prevailed over Hashem, the master.

3

דרש רבא - מאי דכתיב

כי אני לצלע נכון
ומכאוובי נגדי תמיד

דוד said to Hashem

ראויה היתה בת שבע בת אליעם לדוד
מששת ימי בראשית
אלא שבאה אליו במכאווב

Or another version

אלא שאכלה פגה

דוד was destined to marry שבע בת from the time of creation,
but he took her too early before the appropriate time
and it caused him pain.

3 דרש ר' דוסתאי דמן בירי
למה דוד דומה לסוחר כותי
דוד acted as a merchant who sells his wares slowly, as דוד
asked Hashem for forgiveness in several steps.

1.
First דוד asked Hashem
רבש"ע שגיאאות מי יבין
א"ל שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed unintentionally, and Hashem consented.

2.
Then דוד asked
ומנסתרות נקני
שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed even intentionally but in private, and Hashem consented.

3.
Then דוד asked
גם מזדים חשוך עבדך
שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed intentionally and even in public, and Hashem consented.

4.
Then דוד asked
אל ימשלו בי אז איתם
דלא לישתעו בי רבנן
שביקי לך
The Chachamim should not discuss my עבירות, and Hashem consented.

3
דל ר' דוסתאי דמן בירי
למה דוד דומה לסוחר כותי
דוד acted as a merchant who sells his wares slowly,
as דוד asked Hashem for forgiveness in several steps.

1
First דוד asked Hashem
שגיאאות מי יבין
א"ל שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed unintentionally,
and Hashem consented.

2
Then דוד asked
ובנסתרות נקני
שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed
even intentionally but in private,
and Hashem consented.

3
Then דוד asked
גם מזדים חשוך עבדך
שביקי לך
Forgive me for the עבירות that I committed intentionally
and even in public,
and Hashem consented.

4
Then דוד asked
אל ימשלו בי אז איתם
דלא לישתעו בי רבנן
שביקי לך
The Chachamim should not discuss my עבירות,
and Hashem consented.

4

5.
Then דוד asked
ונקיתי מפשע רב
שלא יכתב סרחוני
My עבירות should not be written in the Tanach, but
Hashem did not consent because
ומה יו"ד שנטלתי משרי עומד וצווח כמה שנים
עד שבא יהושע והוספתי לו
כל הפרשה כולה עאכ"ו
If the letter YUD which was removed from שרה's name
complained for hundreds of years, until it was added to
היושע's name, then certainly an entire Parshah cannot be
omitted.

6.
Then דוד asked
ונקיתי מפשע רב
אמר לפניו רבש"ע
מחול לי על אותו עון כולו
Forgive me entirely for this sin, and Hashem responded
קבל עליך יסורין
קבל עליו
This harsh transgression cannot be completely cleansed
unless you accept suffering upon yourself, which דוד
agreed to,

and as a result
ששה חדשים נצטרע דוד
דוד was struck with leprosy for six months, and
ונסתלקה הימנו שכינה
The שכינה abandoned him, and
ופירשו ממנו סנהדרין
The Sanhedrin stayed away from דוד.

4

5

Then דוד asked
ונקיתי מפשע רב
שלא יכתב סרחוני
My עבירות should not be written in the Tanach,

but Hashem did not consent because

ומה יו"ד שנטלתי משרי
עומד וצווח כמה שנים
עד שבא יהושע והוספתי לו
כל הפרשה כולה עאכ"ו

*If the letter YUD which was removed from שרה's name
complained for hundreds of years,
until it was added to יהושע's name,
then certainly an entire Parshah cannot be omitted.*

6

Then דוד asked
ונקיתי מפשע רב
אמר לפניו רבש"ע
מחול לי על אותו עון כולו

*Forgive me entirely for this sin,
and Hashem responded*

קבל עליך יסורין
קבל עליו

*This harsh transgression cannot be completely cleansed
unless you accept suffering upon yourself,
which דוד agreed to,*

As a result

ששה חדשים נצטרע דוד
דוד was struck with leprosy for six months, and

ונסתלקה הימנו שכינה
The שכינה abandoned him, and

ופירשו ממנו סנהדרין
The Sanhedrin stayed away from דוד.

5 Afterward, דוד asked Hashem

מחול לי על אותו עון
מחול לך

Now forgive me entirely for this sin, and Hashem forgave him, and then דוד asked Hashem

עשה עמי אות לטובה ויראו שונאי ויבושו

Notify all that I was forgiven, which will cause shame to my enemies.

Hashem responded

בחייך איני מודיע

אבל אני מודיע בחיי שלמה בנך

I will not do so during your lifetime, but I will do so later during the reign of your son שלמה המלך. As the Gemara relates

בשעה שבנה שלמה את בית המקדש

ביקש להכניס ארון לבית קדשי הקדשים

דבקו שערים זה בזה

After שלמה built the Bais Hamikdash and attempted to bring the ארון into the קודש הקדשים, the gates refused to open.

שלמה recited several Tefilos, but he was not answered until he stated

זכרה לחסדי דוד עבדך

מיד נענה

Remember the good deeds of my father דוד, and the gates immediately opened.

באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה

וידעו כל ישראל שמחל לו הקב"ה על אותו העון

At that moment, the faces of דוד's enemies darkened, and everyone knew that דוד was forgiven.

=====

5

Afterward, דוד asked Hashem

מחול לי על אותו עון

מחול לך

Now forgive me entirely for this sin, and Hashem forgave him,

and Hashem forgave him,

Then דוד asked Hashem

עֲשֵׂה עָמִי אוֹת לְטוֹבָה

וִירְאוּ שׁוֹנְאֵי וַיְבוֹשׁוּ

Notify all that I was forgiven, which will cause shame to my enemies.

Hashem responded

בחייך איני מודיע

אבל אני מודיע בחיי שלמה בנך

I will not do so during your lifetime, but will do so later during the reign of your son שלמה המלך.

As the Gemara relates

בשעה שבנה שלמה את בית המקדש

ביקש להכניס ארון

לבית קדשי הקדשים

דבקו שערים זה בזה

After שלמה built the Bais Hamikdash and attempted to bring the ארון into the קודש הקדשים, the gates refused to open.

שלמה recited several Tefilos,

but he was not answered until he stated

זְכַרְהָ לְחַסְדֵי דָוִד עַבְדְּךָ

מִיד נִעֲנָה

Remember the good deeds of my father דוד, and the gates immediately opened.

באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד

כשולי קדירה

וידעו כל ישראל

שמחל לו הקב"ה על אותו העון

At that moment, the faces of דוד's enemies darkened, and everyone knew that דוד was forgiven.

6 The Gemara proceeds to discuss גחזי the servant of אלישע the fourth of the הנביא ארבעה הדיוטות שאין להן חלק לעולם הבא

As the Pasuk states
ויבא אלישע דמשק

שהלך להחזיר גחזי בתשובה ולא חזר
traveled to דמשק to convince גחזי to do Teshuvah,
but גחזי refused and said
כך מקובלני ממך
החוטא ומחטיא את הרבים
אין מספיקין בידו לעשות תשובה
You taught me that one who sins and causes the public to sin, is not given the opportunity to do Teshuvah.

6
גחזי
The servant of אלישע the fourth of the ארבעה הדיוטות שאין להן חלק לעולם הבא

ויבא אלישע דמשק
שהלך להחזיר גחזי בתשובה
ולא חזר
traveled to דמשק to convince גחזי to do Teshuvah,
but גחזי refused and said

כך מקובלני ממך
החוטא ומחטיא את הרבים
אין מספיקין בידו לעשות תשובה
You taught me that one who sins and causes the public to sin, is not given the opportunity to do Teshuvah.

7 And the Gemara explains the sin of גחזי:
1.
Some say
אבן שואבת תלה לחטאת ירבעם
והעמידה בין שמים לארץ
attached a magnet to the golden calves of ירבעם, which held them up in mid-air, thereby causing others to worship עבודה זרה.

2.
While others say
שם חקק בפיה
והיתה מכרזת ואומרת
אנכי ולא יהיה לך
engraved Hashem's name in the calf's mouth, which made it announce the הדברות.

3.
While others say
רבנן דחה מקמיה
prevented the students from coming to learn Torah from אלישע.
=====

7
The sin of גחזי
1
אבן שואבת תלה לחטאת ירבעם
והעמידה בין שמים לארץ
attached a magnet to the golden calves of ירבעם, which held them up in mid-air, thereby causing others to worship עבודה זרה.

2
שם חקק בפיה
והיתה מכרזת ואומרת
אנכי ולא יהיה לך
engraved Hashem's name in the calf's mouth, which made it announce the הדברות.

3
רבנן דחה מקמיה
prevented the students from coming to learn Torah from אלישע.

8

תנו רבנן

לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת

A person should always reproach a sinner with the left hand, while drawing him close with the right hand – in other words, with moderation – because one cannot handle complete rejection.

לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיים

And one should not do as אלישע did; he rejected גחזי with both hands and gave him a harsh punishment, as the Gemara relates

נעמן שר צבא מלך ארם היה מצורע

אמרה ליה ההיא רביתא דאישתבאי מארעא ישראל

אי אזלת לגבי אלישע מסי לך

נעמן, the general of the king of ארם, was struck with leprosy and one of his Jewish captives told him to go to אלישע who will surely heal him.

ירדן went to אלישע who told him to immerse in the river.

אזל וטבל בירדנא ואיתסי

נעמן did so and he was healed.

אתא אייתי ליה כל הני דנקיט

לא צבי לקבולי מיניה

נעמן attempted to reward אלישע with a large sum of money and clothing, but אלישע refused to accept them.

גחזי איפטר מקמיה אלישע

אזל שקל מאי דשקל ואפקיד

גחזי then secretly left אלישע and told נעמן to give him the reward and swore falsely that this was for his master.

When גחזי returned, אלישע noticed that his head was covered with leprosy, and אלישע cursed him that

וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך עד עולם

נעמן and his descendants shall remain מצורעים forever

=====

8

מן רבנן

לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת

A person should reproach a sinner with the left hand, while drawing him close with the right hand – in other words, with moderation – because one cannot handle complete rejection.

לא כאלישע

שדחפו לגחזי בשתי ידיים

And one should not do as אלישע did; he rejected גחזי with both hands and gave him a harsh punishment,

as the Gemara relates

נעמן שר צבא מלך ארם היה מצורע אמרה ליה ההיא רביתא דאישתבאי מארעא ישראל

אי אזלת לגבי אלישע מסי לך

נעמן, the general of the king of ארם, was struck with leprosy and one of his Jewish captives told him to go to אלישע who will surely heal him.

נעמן went to אלישע who told him to immerse in the river.

אזל וטבל בירדנא ואיתסי

נעמן did so and he was healed.

אתא אייתי ליה כל הני דנקיט לא צבי לקבולי מיניה

נעמן attempted to reward אלישע with a large sum of money and clothing, but אלישע refused to accept them.

גחזי איפטר מקמיה אלישע אזל שקל מאי דשקל ואפקיד

גחזי then secretly left אלישע and told נעמן to give him the reward and swore falsely that this was for his master.

When גחזי returned, אלישע noticed that his head was covered with leprosy, and אלישע cursed him that

וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך עד עולם

נעמן and his descendants shall remain מצורעים forever

9 The Gemara concludes
 אמר רבי שמעון בן אלעזר
 יצר תינוק ואשה
 תהא שמאל דוחה וימין מקרבת
 Regarding תאוה, the temptations of the יצר הרע, a child, and
 a spouse, a person should reproach them with the left
 hand, while drawing them close with the right hand - in
 other words, with moderation - because, as Rashi explains
 regarding יצר
 אם מרחיקה ממנו לגמרי
 ממעט ישיבת עולם
 ואם מקרבה לגמרי
 בא לידי איסור
 If one rejects his תאוה completely and refrains from
 marital relations he will cause a decrease in continuity,
 and if one embraces his תאוה completely he will not be
 able to resist temptation.

And regarding ותינוק ואשה
 דעתן קלה
 ואם תדחה אותם מטרדן מן העולם
 They are sensitive and cannot handle complete rejection.

9

אמר רבי שמעון בן אלעזר
יצר תינוק ואשה
תהא שמאל
דוחה וימין מקרבת
 Regarding תאוה, the temptations of the יצר הרע,
 a child, and a spouse,
 a person should reproach them with the left hand,
 while drawing them close with the right hand
 - in other words, with moderation -

as Rashi explains regarding יצר
 אם מרחיקה ממנו לגמרי
 ממעט ישיבת עולם
 ואם מקרבה לגמרי
 בא לידי איסור

If one rejects his תאוה completely and refrains from
 marital relations he will cause a decrease in continuity,
 and if one embraces his תאוה completely
 he will not be able to resist temptation.

And regarding ותינוק ואשה
 דעתן קלה
 ואם תדחה אותם מטרדן מן העולם
 They are sensitive and cannot handle complete rejection.